

Samferdselsnytt

Uke 50-51, 2021

Nyhetsbrev fra samferdselsråden ved Norges delegasjon til EU

EU. Samferdselssaker og -møter uke 50-51 og fremover

- **Miljøministermøtet diskuterte reviderte CO2-standarder for personbiler og varebiler, et nytt klimavotesystem for transport og Mobilitetspakkens krav om «retur av lastebil» 20. desember.**
- **Kommisjonen foreslår å forlenge covid-19 - unntaksregelverket for tidsluker («slots») på lufthavner for sommersesongen 2022.**
- **Transportkommissær og Europaparlament diskuterte «transportfattigdom» på plenumsmøtet 15. desember. «Jernbanens år 2021» og luftfartsavtalen EU-US andre saker her.**
- **Kommisjonen presenterte ny Mobilitetspakke 14. desember.**
- **Transportminister møte avholdt 9. desember. Den sentrale saken på møtet var transportforslagene i «Klar for 55»-lovpakken.**

Miljøministermøtet 20. desember

På møtet presenterte det slovenske formannskapet bl.a. en overordnet [framdriftsrapport](#) på flere av forslagene i «Klar for 55»-lovpakken, inkludert **forslag til reviderte CO2-standarder for personbiler og varebiler**. Rapporten danner grunnlaget for den etterfølgende meningsutvekslingen på møtet. Østerrike, Nederland, Sverige, Belgia og Danmark ga her uttrykk for at man ønsket et mer ambisiøst CO2-regelverk, inkludert en tidligere utfasingsdato (enn 2035) for salg av nye biler med interne forbrenningsmotorer (ICE). Andre

land, bl.a. Tsjekkia, Romania og Polen, på sin side, ga uttrykk for behov for mer tid til omstilling. Verken Tyskland eller Frankrike kommenterte revisjonsforslaget på møtet.

I Europaparlamentet har rapportør, MEP Jan Huitema (Renew, Nederland) nå presentert sitt utkast til EPs posisjon på forslaget. Han foreslår her flere endringer som vil skjerpe forslaget, bl.a. forsterkede mål for år 2025 og 2030 og introduksjon av et nytt mål i 2027. Rapportøren begrunner endringsforslaget slikt: «... Strengthening the targets for 2025 and 2030 and introducing an intermediate target will ensure that the standards will continue to serve as an incentive to put more zero-emission vehicles on the market». Utkastet inneholder imidlertid ingen endringsforslag på Kommisjonens endelige utfasingsdato (2035) eller på muligheten til nasjonalt å kunne forsere fellesskapsdatoen. Det siste var noe både Danmark og Nederland etterlyste på Miljøministermøtet. Forslaget forventes å komme opp på Miljøkomiteens møte 13. januar 2022. EØS/EFTA-kommentar på forslaget, datert 16. desember 2021, kan leses her.

På møtet ga bl.a. Tsjekkia, Romania, Ungarn og Polen uttrykk for motstand eller skepsis til **forslaget om å etablere et nytt klimavotesystem (ETS) for bygninger og transport**, ikke minst pga. konsekvensene dette vil ha for sårbare grupper i samfunnet. Andre medlemsland, som bl.a. Tyskland, Danmark, Sverige og Finland var, på sin side, mer positive til dette ETS-forslaget. Visepresident Timmermans karakteriserte et nytt ETS for bygninger og transport som en essensiell del av «Klar for 55»-lovpakken. Han la her imidlertid til at han var åpen for alternativer. Her gjentok han imidlertid budskapet fra sin første presentasjon av lovpakken 14. juli i år: At også alternativene må kunne møte EUs klimamål for 2030 og 2050.

Mobilitetspakken Is krav om at lastebiler skal returnere hjem hver åttende uke, et krav som trer i kraft februar 2022, kom opp på Transportministermøtet 9. desember, se nedenfor. Temaet kom på ny opp på dette møtet. Litauen presenterte her, på vegne av også Bulgaria, Kypros, Estland, Ungarn, Latvia, Malta, Polen og Romania, dokumentet «The Mobility Package in the context of European Green Deal ambitions». I dokumentet fremgår det at kravet vil føre til ekstra og unødvendige klimautslipp og at Kommisjonen må presentere en plan for å endre kravet. Alle de nevnte land tok også ordet på møtet. Forskjellen mellom diskusjonen nå og på møtet 9. desember var at Road Alliance - landene Østerrike, Sverige, Danmark, Hellas, Italia, Tyskland og Frankrike alle ga klar støtte til det vedtatte regelverket. På miljørådsmøtet var det også visepresident Timmermans som avrundet debatten. Han viste til at Kommisjonen hadde oppfordret berørte aktører om en dialog rundt hvordan man kan redusere kravets klimakonsekvenser. Han var imidlertid her også klar på at problematikken må avveies med hensynet til anstendige arbeidsvilkår for yrkessjåførene. Han stilte i den forbindelse spørsmål ved om noen hadde erfart forholdene som mange yrkessjåfører lever under. Forhold som han selv beskrev som «social misery», og basert på en forretningsmodell der man ikke tok tilstrekkelig hensyn til sjåførene. Han avrundet med at mange som støttet kompromisset på Mobilitetspakke I nettopp hadde vært opptatt av dette.

Rådsmøtet var i all hovedsak offentlig, og diskusjonene kan sees på møtets hjemmeside.

Forlengelse av unntaksregelverket for tidsluker («slots») på lufthavner

Kommisjonen foreslo 15. desember å forlenge unntaksregelverket for slots på lufthavner for sommersesongen 28. mars – 29. oktober 2022. Forslaget innebærer at flyselskap fortsatt vil ha rett til en lavere utnyttelsesgrad av sine slots, uten at selskapene taper retten til disse. Normal utnyttelsesgrad pre covid-19 var 80 %. Forslaget innebærer at man nå øker utnyttelseskravet fra 50% til 64 % for kommende trafikkesesong.

Kommisjonens pressemelding kan finnes [her](#). I pressemeldingen siteres transportkommissær Vălean blant annet slik: “... I know the aviation sector is concerned about the new Omicron variant and the recent drop in airline bookings. We are monitoring the situation closely. The Commission has demonstrated throughout the COVID-19 crisis its willingness and ability to act swiftly where needed, and this will remain the case in the coming months”.

Unntaket var i sin tid det første unntaksregelverket på transportområdet som Kommisjonen innførte pga. covid-19 pandemien. Den internasjonale luftfartsorganisasjonen ACI – Europa har i [pressemelding](#) 15. desember støttet forslaget. Tidligere unntaksregelverk på området er blitt ansett som EØS-relevant.

Europaparlamentets siste plenumsesjon 13.-16. desember

- «Transportfattigdom»

Transportkommissær Vălean innledet meningsutvekslingen med å forklare «transportfattigdom» som manglende tilgang til transport, enten fordi prisen var for høy eller fordi tjenesten ikke eksisterte. Hun viste så til mobilitetsstrategien, til handlingsplanen om sosiale rettigheter og til «Klar for 55»-lovpakken, som henholdsvis understreket at transport skal være rimelig og tilgjengelig, at transport skal anses som en «essensiell tjeneste» for alle og at den sosiale dimensjonen av klimaomstillingen må adresseres. Det siste var også bakgrunnen for forslaget om å etablere et nytt sosialt klimafond, der 25 % av inntektene er foreslått allokert til å bekjempe «energi- og transportfattigdom». Fondet vil gi medlemslandene en mulighet til å fremme aktiv mobilitet, kollektivtransport, og kjøp av null- og lavutslippskjøretøy. Hva gjaldt støtte til mer bærekraftig mobilitet, og utrulling av slik infrastruktur, viste hun til EUs støtte til medlemslandene, blant annet de nasjonale gjenopprettingsplanene etablert i kjølvannet av covid-19 pandemien og infrastrukturprogrammet Connecting European Facility II (CEF II).

Kommissæren viste også til forslag til revisjon av forordning om retningslinjer om det transeuropeiske transportnettverket (TEN-T-forordningen), som Kommisjonen la fram 14. desember 2021, se omtale nedenfor. Her understreket hun særlig tilgjengeligheten for sårbare transportgrupper «...including persons with disabilities, with reduced mobility, and people living in remote regions». Her understreket hun også medlemslandene mulighet til å støtte kollektivtransport iht. forordning om offentlig persontransport med jernbane og på vei. Hun avrundet sitt innlegg med å takke for støtte til revisjon av regelverket for jernbanepassasjerers rettigheter. I den forbindelse varslet hun om at Kommisjonen i 2022 ville starte opp arbeidet med en konsekvensanalyse for passasjerrettigheter ved multimodale reiser og med nytt regelverk om multimodale digitale mobilitetstjenester. Hva gjelder sistnevnte arbeid vises det til Kommisjonens [pågående høring](#).

Diskusjonen i etterkant av transportkommissærens innlegg viste et engasjement og en bekymring fra nær sagt alle europaparlamentarikere som tok ordet. Den konservative gruppen (EPP) med koordinator og MEP Marinescu (EPP, Romania) var blant de som var klar på at «Klar for 55»-lovpakken vil forsterke utfordringene. Han understreket at tiltakene ikke måtte bli en ekstra byrde, og at klimakvotesystemet (ETS), uten alternativer, kun vil bli en ekstra skatt. Dersom ETS skulle utvides måtte ETS-inntektene tilbakeføres til næringen(e).

Det har tidligere vært fokus på «energifattigdom». Energipriser var også senest tema på Det europeiske Råds (DER) møte 16. desember, men uten at DER lyktes med å vedta rådskonklusjoner. «Transport- og energifattigdom» var også fremtredende på Miljørådsmøtet 20. desember, ikke minst i forbindelse med diskusjonen på ETS for bygninger og transport, se omtale ovenfor.

Diskusjonen kommer på et interessant tidspunkt, da Europaparlamentet snart starter sin behandling av «Klar for 55»-forslagene. Diskusjonen understreker på ny at det også hersker ulike syn i Europaparlamentet på et eget ETS-system for veitransport og bygg. Hele seansen finnes / kan sees her.

- **Oppsummering av Jernbanens år - 2021**

Transportkommissær Vălean ga her en oppsummering av initiativ og aktivitet under «Jernbanens år – 2021». Hun fremhevet blant annet «The Connecting Europe Express» - toget, som har trafikkert rundt om i Europa og som har tjent som møteplass for myndigheter, jernbanesektoren mv. Togets ferd gjennom Europa hadde imidlertid også understreket mange av de utfordringene som jernbanen opplevde i dag. Hun viste her til at toget i realiteten hadde vært tre tog på grunn av ulike infrastrukturstandarder landene imellom. Om jernbanen skulle bli mer attraktiv og styrke sin stilling, måtte den bli mer pålitelig, fleksibel og kostnadseffektiv. Det kunne ikke skje uten økt digitalisering og innovasjon. Fellesforetaket «Europe's Rail», der også Jernbanedirektoratet deltar, var her viktig. Den nye mobilitetspakken presentert 14. desember 2021 ble også nevnt her, se nærmere om pakken nedenfor. Transportkommissæren varslet her for øvrig om at Kommisjonen innen utgangen av 2022 ville presentere en «Grønn transportpakke». Jernbanen ville også spille en sentral rolle her. Hun viste også til kommende revisjon av regelverket for lokførere, revisjon av regelverket for kapasitetsallokering og kjøreavgiften og nytt regelverk for multimodale digitale mobilitetstjenester. Hun avrundet med å informere om at det siste arrangementet under jernbaneåret ville være European Rail Summit 21. februar 2022. Det vil bli arrangert i samarbeid med det franske formannskapet. Nær sagt alle europaparlamentarikere, som tok ordet etterpå, uttrykte at de var fornøyd med Kommisjonens initiativ og aktiviteter under «Jernbanens år – 2021». Hele seansen finnes / kan sees her.

- **Tilslutning til protokollen til luftfartsavtalen EU-USA**

EU og USA signerte en luftfartsavtale i 2007. En protokoll, signert i 2010, utvidet avtalen både i omfang og dybde. For første gang ble bestemmelser som sosiale forhold og miljø tatt med i EUs luftfartsavtaler. Avtalen og protokollen (som sammen omtales som US-EU ATA), er blitt lagt til grunn provisorisk fra signering. EP ga på dette plenumsmøte sin tilslutning til protokollen med 658 stemmer for og 9 imot. Norge og Island deltar i US-EU ATA.

Ny Mobilitetspakke

Kommisjonen presenterte en ny Mobilitetspakke 14. desember. Den består av to lovforslag og tre meddelelser. De to lovforslagene er forslag til revisjon av forordningen med retningslinjer om det transeuropeiske transportnettverket (TEN-T) og forslag til revisjon av direktiv 2010/40/EU om intelligente transportsystemer i vegtransporten (ITS-direktivet). De tre meddelelsene er TEN-T- utvidelse til naboland, revidert strategi om bymobilitet og handlingsplan for å fremme grenseoverskridende passasjertransport med jernbane.

TEN-T-retningslinjene regulerer definisjoner, standarder og utstrekning av TEN-T-nettet. For det såkalte kjernenettverket og det mer utvidede nettet skal standardkravene hhv. innfris innen 2030 og 2050. TEN-T omfatter alle transportformer og kan karakteriseres som «ryggraden» i EUs transportsystem.

TEN-T revisjonen oppfattes som det viktigste forslaget, ikke minst for medlemslandene. Forslaget omfatter bl.a. etablering av ni europeiske multimodale transportkorridorer, der dagens kjernenettverkskorridorer og jernbanefraktkorridorer integreres, forslag til høyere infrastrukturstandarder på hele TEN-T nettet, inklusive krav til økt robusthet pga. klimaendringer og miljøanalyser, samt krav om at større byer langs TEN-T nettverket skal utarbeide mobilitetsplaner (*Sustainable Urban Mobility Plans – SUMP*) for å fremme en mer bærekraftig transport.

TEN-T forordningen er gjennomført i EØS-avtalen protokoll 31 om samarbeid utenfor de fire friheter. Det er utarbeidet EØS-faktanotat før forslaget ble presentert. Forslaget er merket EØS-relevant. Forslaget vil nå bli oversendt til Europaparlamentet og Rådet for vedtagelse. Det forventes at det franske formannskapet vil prioritere behandling av forslaget. Det franske formannskapet og Kommisjonen vil sammen arrangere Trans-European Transport Network (TEN-T) Days, 28.-30. juni 2021.

Kommisjonen har, som ovenfor nevnt, også presentert en meddelelse til Europaparlamentet og Rådet om TEN-T nettverkets utvidelse til naboland. Meddelelsen fokuserer på EØS-/EFTA-landene, Vestbalkan-landene, landene som utgjør Det østlige partnerskap og Tyrkia. Norge er også omtalt i meddelelsen. Det informeres bl.a. om at Norge deltar i SCANMED kjernekorridoren, som beskrives som en kritisk nord-sør forbindelse for Europa. Utvidelsen av korridoren til Narvik omtales også, med en henvisning til Kommisjonens meddelelse 13. oktober 2021 «On a Stronger Arctic engagement of the European Union».

Lenke til pressemeldingen, med videre lenke til forslagene mv., finnes her. Se også flere andre pressemeldinger nedenfor under Kommisjonen.

Lenken til pressekonferansen, der visepresident Timmermans og kommissær Vălean presenterte mobilitetspakken, kan sees her.

Transportministtermøtet 9. desember

De tre transportforslagene i «Klar for 55»-lovpakken (forslag til forordning om utrulling av infrastruktur for alternative drivstoff (AFIR), «ReFuelEU Aviation» og «FuelEU Maritime») var

de sentrale sakene på møtet. Diskusjonene avdekket et skille mellom medlemsland som støttet opp om Kommisjonens ambisiøse forslag, og land som uttrykte behov for mer fleksibilitet, hensyntaken til geografiske forskjeller, ulike utgangspunkt mv. med et unntak: På forslag til krav til infrastruktur for alternativ drivstoff for tyngre kjøretøy uttrykte de fleste medlemslandene, i større eller mindre grad, behov for en tilbakeholdenhet. Dette som følge av bl.a. usikkerhet knyttet til teknologi og risiko for havarerte investeringer.

Mobilitetspakken Is krav om at lastebiler skal returnere hjem hver åttende uke, et krav som trer i kraft februar 2022, kom nok en gang opp på møtet. Flere medlemsland fremhevet at kravet ville føre til ekstra og unødvendig klimautslipp. Kommisjonen ble derfor oppfordret om å presentere et nytt lovforslag som opphever kravet. Transportkommisæreren kommenterte ikke dette på møtet. Hun var imidlertid klar på at Kommisjonen ikke ville følge opp Belgias henstilling om å undersøke nærmere den voldsomme veksten i utstedte førerattestasjoner til sjåførere utenfor EU-/EØS-området.

Rådsmøtet var i all hovedsak offentlig. Diskusjonene kan derfor finnes på møtets [hjemmeside](#). Det ble ikke vedtatt rådsposisjoner på møtet.

Dette er siste nyhetsbrev for 2021. Neste nyhetsbrev for 2022 vil komme medio januar.

Kommisjonen

Kommisjonskollegiets tentative agenda fremover:

Merk:

Emissions and pollutants package, 5.4.22:

- Regulation on substances that deplete the ozone layer...
- **Development of post-Euro 6/VI emission standards for cars, vans, lorries and buses.**

Kommisjonens pressemeldinger uke 49-50-:

- [State aid: Commission endorses the new Guidelines on State aid for Climate, Environmental protection and Energy, 21.12](#)
- [State aid: Commission approves €900 million German scheme to support investments in production of renewable hydrogen, 20.12](#)
- [Statement by Executive Vice-President Vestager on announcement by IAG and Globalia to withdraw from proposed sale of Air Europa to IAG, 16.12](#)
- [New transport proposals target greater efficiency and more sustainable travel, 14.12](#)

- [Questions and answers: A fair transition towards climate neutrality, 14.12](#)
- [Questions and Answers: European Urban Mobility Framework, 14.12](#)
- [Questions and Answers: Intelligent Transport Systems, 14.12](#)
- [Questions and Answers: The revision of the TEN-T Regulation, 14.12](#)
- [Questions and Answers: Action Plan to boost long-distance and cross-border passenger rail services, 14.12](#)
- [State aid: Commission approves €3 billion scheme under the Spanish Recovery and Resilience Plan to support research, development, innovation, environmental protection and energy efficiency in automotive value chain, 9.12](#)

Nyheter fra DG MOVE:

- [Aviation: slot relief rules for airlines extended, 15.12](#)
- [Evaluation confirms better protection of air, ship, and bus passengers thanks to EU law, 15.12](#)
- [Aviation: Launch of SESAR 3 Joint Undertaking marks a new chapter in modernising European air traffic management, 14.12](#)
- [Action Plan to boost passenger rail, 14.12](#)
- [Efficient and Green Mobility, 14.12](#)
- [European Commission to “train trainers” on use of dedicated multilingual electronic tool for sending posting declarations and other documents, 13.12](#)
- [Call for applications for the selection of members of the Multimodal Passenger Mobility Forum, 9.12](#)
- [Special report on the impact of COVID-19 on air navigation service provision in Europe and the US, 8.12](#)

Regelverkskomiteer, uke 50-03:

Ingen møter.

Ekspertgrupper, uke 50-03:

- [High Level Group on Road Safety, 18.1](#)

Høring, konsultasjoner, veikart mv. på KOMs side «Have your say»:

- Max. dimensions in national/international traffic & weights in international traffic of certain road vehicles in the EU, høringsfrist, 2.2.22 (obs. ny!)
- Fitness check on market access in inland waterway transport, frist 11.3.22 (obs. ny!)
- Trans-European transport network (TEN-T) - revised guidelines, frist 14.2.22 (obs. ny!)
- Intelligent transport systems (review of EU rules), frist 14.2.22 (obs. ny!)
- Maritime sector – revising the EU rules on illegal discharges from ships, frist 3.2.22 (obs. ny!)
- Multimodal digital mobility services, frist 23.2.22
- Aviation security – updated list of non-EU countries applying security standards equivalent to EU common basic standards, frist 28.12.21
- Measures against transport operators in relation to illegal entry into the territory of the European Union, frist 31.1.22
- Bus and coach drivers – EU rules on driving and rest times, frist 15.2.22
- A Drone strategy 2.0 for Europe to foster sustainable and smart mobility, frist 31.12.31

Rådet

Det slovenske formannskapets hjemmeside:

- Minister Vizjak to present EU environment ministers a progress report on adoption of the “Fit for 55” legislative package, 17.12
- Transport ministers address dossiers from the "Fit for 55" legislative package, 9.12

Det påtroppende franske formannskapets hjemmeside:

Merk:

Det franske formannskapsprogrammet er ikke publisert. Det antas imidlertid at saker i prosess, ikke minst transportforslagene i «Klar for 55»-lovpakken og saker som nylig er blitt presentert, ikke minst ny mobilitetspakke 14. desember 2021, vil stå sentralt i de franske transportprioriteringene.

Nedenfor følger en oversikt over transportmøter under det franske formannskapet:

- [20 Years of the Transport, Health and Environment Pan-European Programme, 13.-14.1](#)
- [Aviation Summit, 3.-4.2](#)
- [High-Level Meeting on Connected and Autonomous Driving, 16.-17.2](#)
- [Informal Meeting of Transport Ministers, 21.-22.2](#)
- [Symposium on the Revitalisation of Night Trains, 23.2](#)
- [Symposium on the Best Practices in Support of Freight Services, 24.2](#)
- [Meeting of Transport Directors, 3.5](#)
- [Seminar on Social Legislation Applicable to Road Transport, 20.5](#)
- [Transport, Telecommunications and Energy Council \(Transport\), 2.6](#)
- [Trans-European Transport Network \(TEN-T\) Days, 28.-30. 6](#)

Rådets pressemeldinger uke -49-50-:

- [Council signs off clearer and more flexible rules on hired lorries, 20.12](#)

Møter uke 50-03:

- **COREPER 22.12**

Transport

50. IMO - Joint submission - PPR 9 on the Control of Harmful Anti-fouling Systems in Ships - Endorsement

51. IMO - Joint submission - SSE 8 on Fire Protection (SSE 8/6) Endorsement

Ingen rådsarbeidsgruppemøter på transport før januar 2022.

Europaparlamentet

Europaparlamentets plenumssesjon, 13.-16.12.21

Se omtale av transportsakene ovenfor.

Europaparlamentets Transportkomite (TRAN), neste møte 13.1.22

Utdrag agenda:

...

4. 2020 discharge: General budget of the EU - European Commission

...

11. Charging of heavy goods vehicles for the use of certain infrastructures - Rapporteur: Giuseppe Ferrandino (S&D) - Adoption of amendments for inclusion in recommendation for second reading

12. Exchange of views with Frans Timmermans, Executive Vice-President of the European Commission, on the "Fit for 55" package

Nyhetsbrev, publikasjoner mv.

- TRANs siste nyhetsbrev, desember 2021
- Briefing: 'Fit for 55' package: Revision of the Effort-Sharing Regulation, 15.12
- Briefing: 'Fit for 55' legislative package: ReFuel EU Aviation

Med vennlig hilsen,
Carsten Horn-Hanssen

Carsten Horn-Hanssen

Samferdselsråd / Counsellor for Transport and Communications

Norges delegasjon til EU – Mission of Norway to the EU

Mobile: +32 (0)494 538 851

Office: +32 (0)2 238 7444

[www](#) (NO) - [www](#) (EN) - [Facebook](#) - [Twitter](#) - [Instagram](#)